

Anonüümseks muudetud versioon

Tõlge

C-206/24 - 1

Kohtuasi C-206/24

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

14. märts 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Cour de cassation (Prantsusmaa kassatsioonikohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

13. märts 2024

Kassaatorid:

YX

Logistica I Gestio Caves andorrannes I Vida SA

Vastustajad kassatsioonimenetluses:

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance

Directeur général des douanes et droits indirects

[...]

PRANTSUSE VABARIIK

PRANTSUSE RAHVA NIMEL

COUR DE CASSATION, CHAMBRE COMMERCIALE, FINANCIÈRE ET ÉCONOMIQUE'i (Prantsusmaa kassatsioonikohtu kaubandus, rahandus- ja majanduskolleegium) 13. MÄRTSI 2024. AASTA OTSUS

1/ YX [...] 99000, Andorra [Andorra Vürstiriik],

ET

2/ aktsiaselts Logistica I Gestio Caves andorrannes I Vida, varasema nimega Caves Andorrannes, asukoht [...] 99000, Andorra [Andorra Vürstiriik],

on esitanud kassatsioonkaebuse nr [...] kohtuotsuse peale, mille tegi 10. veebruaril 2020 cour d'appel de Toulouse (1ère chambre, section 1) (Toulouse'i apellatsioonikohtu esimese kolleegiumi esimene koda) vaidluses, mille teiseks pooleks olid:

1/ ministre de l'économie, des finances et de la relance (majandus-, rahandus- ja majanduse taaskäivitamise minister), aadress [...] 75572 Paris [...] [Prantsusmaa],

2/ directeur général des douanes et droits indirects (tolli ja kaudsete maksude ameti peadirektor), aadress [...] 93558 Montreuil [...] [Prantsusmaa],

vastustajad kassatsioonimenetluses.

Kassaatorid põhjendavad oma kassatsioonkaebust ühe väitega.

[...].

[...], [menetluse üksikasjad]

Cour de cassationi (kassatsioonikohus) kaubandus-, rahandus- ja majanduskolleegium [...] on pärast seaduse kohast arutelu teinud käesoleva otsuse.

Faktilised asjaolud ja menetlus

- 1 Vaidlustatud kohtuotsuse ([Cour d'appel de] Toulouse'i (Toulouse'i apellatsioonikohus) 10. veebruari 2020. aasta otsus) andmetel importisid Andorra importijad 1988.–1991. aastal kaupa, mis pärines muu hulgas kolmandatest riikidest; importi vahendas Prantsusmaal asuv tollimaaklerist äriühing Ysal. Sellelt impordilt tasuti Prantsusmaale importimisel tollimaks.
- 2 Euroopa Ühenduste Komisjon avaldas 23. jaanuaril 1991 teate, millega tunnistati kolmandatest riikidest Andorrasse toimetatava kauba maksustamine kehtetuks ning tehti Prantsusmaale ettekirjutus lõpetada 30 päeva jooksul nõudmine, et Andorrasse toimetatav kaup tuleb Prantsusmaa territooriumi läbimise korral suunata ühenduses vabasse ringlusse.
- 3 Äriühing Ysal esitas 9. aprillil 2002 kohtule tolli vastu kaebuse, paludes mõista tollilt tema kasuks välja hüvitise, mis vastab tollimaksule, mille toll 1988–1991. aastal Andorrasse importimisel alusetult sisse nõudis. 27. jaanuaril 2004 jättis esimese astme kohus tema nõuded rahuldamata.
- 4 20. mail 2008 esitas äriühing Ysal esimese astme kohtule kaebuse, milles ta nõudis tagasi tollimaksu, mis oli tema väitel 1988.–1991. aastal esitatud impordideklaratsioonide tõttu alusetult sisse nõutud. Tribunal d'instance (esimese

astme kohus) tunnistas 15. juuni 2010. aasta otsusega äriühingu Ysal kaebuse vastuvõetamatuks, kuna tal puudub kaebuse esitamiseks nii õigus kui ka põhjendatud huvi. Apellatsioonikohus jättis 13. detsembri 2011. aasta otsusega selle kohtuotsuse muutmata. Cour de cassation (kassatsioonikohus) jättis 21. jaanuari 2014. aasta otsusega [...] äriühingu Ysal kassatsioonkaebuse rahuldamata.

- 5 Kui Andorra importijad, kelle nõuded läksid hiljem üle äriühingule Logistica I Gestio Caves Andorranes I Vidal (äriühing Caves andorranes) ja YXile, olid maksnud äriühingule Ysal tagasi imporditollimaksu, mille viimane oli nende eest tasunud, esitasid nad 16. juulil 2015 tolli vastu kaebuse, paludes mõista nende kasuks välja alusetult tasutud tollimaksule vastava summa.
- 6 Tribunal de grande instance de Toulouse (Toulouse'i esimese astme kohus, Prantsusmaa) jättis 4. juulil 2017 äriühingu Caves andorranes ja YXi esitatud nõuded rahuldamata; selle kohtuotsuse jättis Cour d'appel de Toulouse (Toulouse'i appellatsioonikohus) oma 10. veebruari 2020. aasta otsusega muutmata.
- 7 Cour d'appel de Toulouse (Toulouse'i appellatsioonikohus) jättis äriühingu Caves andorranes ja YXi nõuded rahuldamata põhjendusel, et summa omal algatusel tagasi maksmiseks, nagu on nõukogu 2. juuli 1979. aasta määruses (EMÜ) nr 1430/79 impordi- või eksporditollimaksude tagasimaksmise või vähendamise kohta ette nähtud artiklis 2 ning nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruses (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ühenduse tolliseadustik), artikli 236 lõike 2 kolmandas lõigus, on tollil vaja andmeid, mille põhjal kindlaks teha, kui suur maksusumma on võimalik tagasi maksta ja millistele maksukohustuslastele, ilma et ta peaks seda ebaoproportsionaalselt palju uurima.
- 8 Äriühing Caves andorranes ja YX, kes esitasid selle kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse, ei nõustu nende nõuete rahuldamata jätmisega.

Väite analüüs

Väite esimene osa

- 9 [...]. [*Liikmesriigi menetlusõigusega seotud kaalutlused*]

Väite neljas osa

Väite sisu

- 10 Äriühing Caves andorranes ja YX kaebavad, et kohtuotsusega jäeti nende nõuded rahuldamata, kuigi toll on kohustatud imporditollimaksu omal algatusel tagasi maksuma, kui ta avastab ise kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil tollimaksu

summa võlgnikule teatati, et selle summa tasumise ajal ei tulenenud see summa seadusest; [nad väidavad], et kui apellatsioonikohus põhjendas Midi-Pyrénées' tolli- ja kaudsete maksude ameti (direction générale des douanes et des droits indirects de Midi-Pyrénées) vastu esitatud nõuete rahuldamata jätmist argumendiga, et omal algatusel tagasimaksmiseks peavad tolli käsutuses olema kõik andmed, mille põhjal kindlaks teha, kui suur maksusumma on võimalik tagasi maksta ja millistele maksukohustuslastele, ilma et ta peaks seda ebaproportsionaalselt palju uurima, siis rikkus see kohus seadusesse tingimust lisades nõukogu 2. juuli 1979. aasta määruse (EMÜ) nr 1430/79 artiklit 2, mille sisu kodifitseeriti hiljem ühenduse tolliseadustiku artikli 236 lõikes 2.

- 11 Kassatsioonkaebuses on tõstatatud küsimus, kas nõukogu 2. juuli 1979. aasta määruse (EMÜ) nr 1430/79 impordi- või eksporditollimaksude tagasimaksmise või vähendamise kohta (2. juuli 1979. aasta määruse) artikli 2 lõike 2 (nüüd ühenduse tolliseadustiku artikli 236 lõige 2) rakendamiseks peab tollil olema piisavalt teavet tollimaksu tasumise eest vastutava isiku ja tollivõla kohta, ilma et ta peaks seda ebaproportsionaalselt palju uurima.
- 12 [...] Kassatsioonkaebuses on tõstatatud ka küsimus, kas juhul, kui kuupäevast, mil tollimaksu summa võlgnikule teatati, on möödunud üle kolme aasta, võib toll tollimaksu omal algatusel tagasi maksta.
- 13 Neid küsimusi ei ole Cour de cassation (kassatsioonikohus) varem käsitlenud.

Viide kohaldatavatele õigusaktidele

Liidu õigus

- 14 Kui kõne all on see, kuidas liikmesriigid koguvad Euroopa Liitu imporditavalt kaubalt ühenduse nimel tollimaksu, saab vastavalt liidu õiguse esimuse põhimõttele kohaldada üksnes Euroopa Liidu õigusnorme (24. juuni 2019. aasta kohtuotsus Daniel Adam Poplawski, C-573/17, punktid 58 ja 61).
- 15 2. juuli 1979. aasta määruse artikli 2 lõikes 1 on sätestatud, et imporditollimaks makstakse tagasi või seda vähendatakse, kui pädevatele asutustele on tõendatud, et selle tollimaksu summa kohta tehtud arvestuskanne puudutab kaupa, mille puhul tollivõlga kas ei ole tekkinud, tollivõlg on lõppenud muul viisil kui selle summa tasumise või aegumise tõttu või on selle tollivõla summa mingil põhjusel suurem sellest, mis kuulus seaduse alusel sissenõudmisele.
- 16 Sama artikli lõikes 2 on sätestatud, et imporditollimaks makstakse tagasi või seda vähendatakse mõnel lõikes 1 nimetatud põhjustest, kui asjakohasele tolliasutusele esitatakse taotlus kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil tollimaksu sissenõudmise eest vastutav asutus tegi selle tollimaksu kohta arvestuskande, ning on ette nähtud, et kui pädev asutus avastab selle tähtaja jooksul ise mõne lõikes 1 kirjeldatud olukorra, maksab ta omal algatusel tollimaksu tagasi või vähendab seda.

- 17 Alates 1. jaanuarist 1994 kohaldatava ühenduse tolliseadustiku artikli 236 lõikes 2, mis kordab 2. juuli 1979. aasta määruse artikli 2 sisu, on sätestatud, et impordi- või eksporditollimaks makstakse tagasi või seda vähendatakse taotluse alusel, mis tuleb esitada asjakohasele tolliasutusele kolme aasta jooksul, arvestades kuupäevast, mil selle tollimaksu summa võlgnikule teatati. Seda tähtaega võib pikendada, kui asjaomane isik tõendab, et taotluse esitamist ettenähtud tähtaja jooksul takistasid ettenägematud asjaolud või vääramatu jõud. Kui toll ise avastab nimetatud tähtaja jooksul lõike 1 esimeses või teises alapunktis kirjeldatud olukorra, maksab ta tollimaksu summa tagasi või vähendab seda omal algatusel.

Eelotsusetaotluse põhistus

- 18 Andorra Vürstiriik ja Euroopa Majandusühendus sõlmisid 28. juunil 1990 lepingu, mille artiklis 2 on ette nähtud, et Euroopa Majandusühenduse ja Andorra Vürstiriigi vahel luuakse Ijaotises sätestatud korras ja tingimustel tolliliit harmoneeritud süsteemi gruppidesse 25–97 kuuluvate kaupade osas, ning artiklis 24 [on sätestatud], et leping jõustub 1. juulil 1990.
- 19 Äriühing Caves andorranes ja YX väidavad, et 2. juuli 1979. aasta määruse artikli 2 lõikes 2 ette nähtud kohustusele maksta impordi- või eksporditollimaks omal algatusel tagasi, kui toll on tuvastanud, et summa on alusetult tasutud, kehtib ainult üks tingimus, nimelt tähtaeg, ning ametiasutusel ei tule tollimaksu omal algatusel [tagasi maksta] üksnes siis, kui ta avastab alles pärast kolme aasta möödumist selle tollimaksu summa võlgnikule teatamist, et see tasuti alusetult.
- 20 Nad väidavad, et neis sätetes ei ole ette nähtud, et alusetult sissenõutud tollimaksu tagasimaksmiseks peavad tollil olema kõik vajalikud andmed tollimaksu summa ja iga maksukohustuslase kindlakstegemiseks, ilma et ta peaks seda ebaproportsionaalselt palju uurima.
- 21 Nad järeldavad sellest, et apellatsioonikohus lisas selle määruse artikli 2 lõikesse 2 tingimuse, mida seal sättes ei ole.
- 22 Toll väidab omalt poolt, et ta saab impordi- või eksporditollimaksu omal algatusel tagasi maksta vaid siis, kui tal on kõik andmed, mille põhjal ta saab kindlaks teha, et maks on sisse nõutud alusetult ja tuleb tagasi maksta.
- 23 Ta väidab, et käesoleval juhul ei oleks ta tohtinud tollimaksu omal algatusel tagasi maksta ilma kogu vajaliku teabeta, mille põhjal ta saanuks tagasimaksmise vajaduse ise tuvastada. Ta lisab, et temalt ei saa nõuda, et ta ise põhjalikult uuriks, kui suur tollimaksu summa tuleb igale asjaomasele ettevõtjale tagasi maksta.
- 24 Euroopa Liidu Kohus ei ole nähtavasti veel teinud otsust selle kohta, mis tingimustel peab ametiasutus tollimaksu tagasi maksma, kui ta avastab, et tollimaks ei kuulunud tasumisele.

- 25 Cour de cassation (kassatsioonikohus) soovib teada, kas 2. juuli 1979. aasta määruse artikli 2 lõiget 2 ja ühenduse tolliseadustiku artikli 236 lõiget 2, mille kohaselt peab pädev ametiasutus tollimaksu omal algatusel tagasi maksma, kui ta ise avastab, et see ei tulene seadusest, tuleb tõlgendada nii, et pädev ametiasutus on kohustatud tollimaksu, mis ei tulene seadusest, omal algatusel tagasi maksma üksnes siis, kui tal on selleks kõik vajalikud andmed ja kui tal pole nende puudumisel vaja asja ebaproportsionaalselt palju uurida.
- 26 Tähtaja kohta, mille jooksul tuleb alusetult sisse nõutud tollimaks tagasi maksta, märgib peakohtujurist, et sellises olukorras, nagu on arutamisel Cour de cassationi (kassatsioonikohus) menetluses, saab tollil olevat kohustust maksta tollimaks tagasi 2. juuli 1979. aasta määruse artikli 2 või ühenduse tolliseadustiku artikli 236 lõike 2 kohaselt täita üksnes kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil tollimaksu summa võlgnikule teatati.
- 27 Euroopa Kohus on ühenduse tolliseadustiku artikli 236 lõike 2 esimese lõigu alusel otsustanud, et pärast seda, kui Euroopa Kohus on dumpinguvastase määruse kehtetuks tunnistanud, ei või ettevõtja põhimõtteliselt enam nõuda dumpinguvastase tollimaksu tagasimaksmist, mille ta on tasunud selle määruse alusel ja mille osas ühenduse tolliseadustiku artikli 236 lõikes 2 ette nähtud kolmeaastane tähtaeg on lõppenud. Nimelt on juhul, kui tollimaks ei tulene seadusest, selle tagasimaksmise aeg tolliseadustiku artikli 236 lõike 2 kohaselt piiratud kolme aastaga (14. juuni 2012. aasta kohtuotsus Civad, C-533/10, punkt 21).
- 28 Cour de cassation (kassatsioonikohus) küsib, kas see kohtupraktika kohaldub ka juhul, kui pädevad asutused on kohustatud maksu omal algatusel tagasi maksma. Ta soovib nimelt teada, kas 2. juuli 1979. aasta määruse artikli 2 lõike 2 teist lõiku, mille kohaselt pädevad asutused maksavad tollimaksu omal algatusel tagasi, kui nad avastavad kolme aasta jooksul alates selle maksu kohta arvestuskande tegemisest, et see summa ei tulenenud seadusest, tuleb tõlgendada nii, et pädevad asutused ei või pärast seda tähtaega enam tollimaksu omal algatusel tagasi maksta, isegi kui nad avastasid asjaolu, et tollimaks ei tulenenud seadusest, tõendatult selle tähtaja jooksul.
- 29 Seega ei ole kindel, kuidas tõlgendada 2. juuli 1979. aasta määruse artikli 2 lõiget 2, mis puudutab alusetult sisse nõutud tollimaksu tagasimaksmist omal algatusel ning mille sisu võeti üle ühenduse tolliseadustiku artikli 236 lõikesse 2.
- 30 Sealjuures tekib küsimus, kas – ühelt poolt – tuleb tollil alusetult sisse nõutud tollimaks omal algatusel tagasi maksta kolmeaastase tähtaja jooksul, [ja] kas – teiselt poolt – on tollil omal algatusel tagasimaksmiseks vaja teada, kes on asjaomased ettevõtjad ning milline summa neist igäihele tagasi tuleb maksta, ilma et ta peaks seda ebaproportsionaalselt palju uurima.
- 31 Seega tuleb esitada küsimusi Euroopa Liidu Kohtule.

ESITATUD PÕHJUSTEST LÄHTUDES otsustab kassatsioonikohus,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 267;

ESITADA Euroopa Liidu Kohtule järgmised küsimused.

1. Kas nõukogu 2. juuli 1979. aasta määruse (EMÜ) nr 1430/79 impordi- või eksporditollimaksude tagasimaksmise või vähendamise kohta artikli 2 lõiget 2, mille sisu on korratud nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruses (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, artikli 236 lõike 2 kolmandas lõigus, tuleb tõlgendada nii, et toll saab sisse nõutud tollimaksu omal algatusel tagasi maksta ainult kolme aasta jooksul alates sellest, kui tollimaksu sissenõudmise eest vastutav asutus tegi selle tollimaksu kohta arvestuskande, või hoopis nii, et kolme aasta jooksul pärast tollivõla tekkimist peab toll avastama, et tollimaks ei kuulunud tasumisele?

2. Kas nõukogu 2. juuli 1979. aasta määruses (EMÜ) nr 1430/79 impordi- või eksporditollimaksude tagasimaksmise või vähendamise kohta tuleb artikli 2 lõiget 2, mille sisu on korratud nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruses (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, artikli 236 lõike 2 kolmandas lõigus, tuleb tõlgendada nii, et tollil on sisse nõutud tollimaksu omal algatusel tagasimaksmiseks vaja teada, kes on asjaomased ettevõtjad ning milline summa neist igäihele tagasi tuleb maksta, ilma et ta peaks seda põhjalikult või ebaproportsionaalselt palju uurima?

Peatada menetlus seniks, kuni Euroopa Liidu Kohus on oma otsuse teinud.

[...]. [*Menetluslikud kaalutlused*]

TÖÖDOKUMENT